

ринку. Обсяг такої продукції становив 7,3 млрд. грн., майже дві її третини підприємства поставили на експорт. Значна кількість підприємств (86,0 %) реалізовувала продукцію, яка була новою виключно для підприємства. Її обсяг становив 15,8 млрд. грн.

З метою здійснення нововведень 181 підприємство придбало 1131 нову технологію, з яких 66 – за межами України. Із загальної кількості технологій 439 придбано з устаткуванням, з яких 43 – за межами України; 393 – як результат досліджень і розробок (12); 120 – за договорами на придбання прав на патенти, ліцензіями на використання винаходів, промислових зразків, корисних моделей (8); 37 – за угодами на придбання технологій та ноу-хау (3); 129 – разом з цілеспрямованим прийомом на роботу кваліфікованих фахівців.

У результаті інноваційної діяльності 9 підприємств створили нові технології, з яких 98 було передано іншим підприємствам, зокрема 20 – за межі України.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України: Інноваційна діяльність промислових підприємств у 2015 році: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm.

УДК 330.322

Черній Ігор, магістр
*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м.Тернопіль, Україна*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЧИННИКИ, ЩО ЇЇ ВИЗНАЧАЮТЬ

Cherhiy Igor, Master

INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF ENTERPRISE AND THE FACTORS DETERMINING IT

Пріоритетним напрямком розвитку підприємства є активізація інвестиційних процесів. При цьому ключову роль відіграє інвестиційна привабливість, зокрема її динамічність - здатність підприємства відповідати вимогам потенційних інвесторів. Сьогодні проблема зниження інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, їх ділової активності на інвестиційному ринку України та дестабілізація національної економіки є, безсумнівно, актуальними й пріоритетними завданнями як на макро-, так і на макрорівнях, а також при формуванні державної інвестиційної політики.

Інвестиційну привабливість підприємства слід розглядати як сукупність характеристик його управлінської та фінансово-господарської діяльності, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів. Також інвестиційну

привабливість слід визначати як комплекс різноманітних факторів, класифікація і ступінь впливу яких може змінюватись в залежності від: виробничо-технічних особливостей діяльності підприємства, в яке інвестуються кошти; цілей інвесторів; економічного розвитку підприємства у минулому й тепер; очікуваних темпів зростання виробництва; впливу зовнішніх факторів, зокрема діючого законодавства, екологічної ситуації, рівня конкуренції.

При цьому основним етапом формування інвестиційної привабливості підприємства є визначення факторів впливу на неї та їх класифікація, що сприяє кращому та більш повному розумінню самої сутності інвестиційної привабливості. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства є інтегральною характеристикою його внутрішнього середовища.

Існує багато класифікацій даних факторів, так само як і думок стосовно того, які саме фактори впливають на інвестиційну привабливість.

Виділяють чотири групи факторів, які впливають на рівень інвестиційної привабливості:

1. Фактори прямого впливу: фінансово-економічні (маркетингові, ефективного управління ціноутворенням, підвищення якості продукції (товарів, робіт, послуг);

2. Три групи факторів непрямого впливу: соціальні, інформаційні та екологічні.

До фінансово-економічних факторів слід віднести маркетингові, оскільки стимулювання широкого надання послуг завдяки відповідній рекламній політиці, грамотний вихід і утримання на різних сегментах ринку тощо, дозволять підприємству значно покращити усі показники своєї діяльності. Також важливим фактором є підвищення ефективності управління ціноутворенням на підприємстві. Він пов'язаний із попереднім фактором, оскільки саме маркетингова служба повинна досліджувати сегменти ринку, на яких провадить свою діяльність підприємство. Основним фактором, який впливає на конкурентоспроможність підприємства, є підвищення якості послуг. Ця вимога стосується не тільки підвищення якості наданих послуг, а й відповідності їх міжнародним стандартам якості, що в свою чергу дозволяє виходити на міжнародні ринки. Вплив соціальних факторів можна простежити під час розрахунку рейтингу інвестиційної привабливості, до них відносяться: використання ефективних моделей стимулювання високих результатів діяльності, прогресивних форм оплати і стимулювання праці, системи заохочення і компенсаційних виплат, які в кінцевому підсумку призводять до покращення саме фінансово-господарських показників діяльності підприємства. Серед інформаційних факторів слід виокремити необхідність інтеграції окремих автоматизованих систем управління на підприємстві. Також до інших інформаційних складових формування інвестиційної привабливості підприємства слід віднести ступінь відкритості внутрішньої інформації для потенційних інвесторів, які, за відсутності необхідних їм даних, можуть

одразу віднести потенційного реципієнта до категорії об'єктів з високим ризиком вкладання коштів, тобто з низькою інвестиційною привабливістю.

Інвестиційна привабливість підприємства залежить від розробки чіткої стратегії, що пов'язана як із реалізацією у перспективі його інвестиційного потенціалу, так і з забезпеченням дотримання положень загальної стратегії фінансово-економічного розвитку та головних цілей функціонування підприємства. Вона повинна формуватися з орієнтацією на наявні та потенційні фінансові, організаційні, кадрові, технологічні, сировинні, енергетичні та інші ресурси, які є в розпорядженні підприємства і які можуть бути залучені на вигідних для нього умовах. Розробка і реалізація інвестиційної стратегії підприємств полягає, насамперед, у формуванні довгострокових цілей, пов'язаних із реалізацією мети діяльності підприємства як з позиції суспільства, так і з позиції підприємства, що полягає в отриманні доходу. Інвестиційна стратегія містить визначення довгострокових пріоритетів у сфері реалізації цілей інвестиційної діяльності, встановлення черговості їх досягнення та передбаченні можливих фінансово-економічних наслідків для підприємства у випадку відхилень від визначених темпів і пропорцій функціонування основних його систем. Окрім того, невід'ємним елементом інвестиційної стратегії є обґрунтування і вибір методів досягнення поставлених цілей інвестування. Тому інвестиційна стратегія має наступні складові:

- визначення мети, цілей та напрямків діяльності підприємства;
- оцінка та аналіз зовнішнього політичного, правового та економічного середовища;
- оцінка переваг та слабких сторін фінансово-господарської діяльності підприємства;

інвестиційних проектів і відповідне зниження їх ефективності.

Виділимо важливі чинники, які слід враховувати при розробці інвестиційної стратегії підприємства:

- фінансовий стан підприємства;
- технічний рівень виробництва;
- наявність у підприємства як власних фінансових ресурсів, так і можливості залучення позикових коштів;
- фінансові умови інвестування на ринку капіталу;
- комерційну і бюджетну ефективність інвестиційних проектів, які передбачається реалізовувати;
- умови страхування і одержання відповідних гарантій від некомерційних ризиків.

Вважаємо, що успішна реалізація напрямів інвестиційної стратегії підприємства можлива за умови нарощення та підтримки інтелектуального потенціалу інвестиційної діяльності, стимулювання підвищення його творчої віддачі, формування господарського

механізму, який зробив би процес упровадження науково-технічного прогресу життєво необхідним і вигідним.

Отже, підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства передбачає створення механізму виявлення і оптимального використання резервів підвищення інвестиційної привабливості. Одночасне використання усіх резервів зростання інвестиційної привабливості насправді не є можливим, в першу чергу, через брак коштів, кваліфікованих спеціалістів, повного масиву необхідної інформації для здійснення відповідних заходів. Практика доводить неефективність розпорошення зусиль за багатьма напрямками інвестиційної діяльності. Усе потрібно сконцентрувати на окремих, найважливіших інвестиційних проектах. Це потребує розробки конкретних рекомендацій щодо виявлення найбільш впливових аспектів, вимірювання ступеню впливу та кінцевих наслідків.